

PRED TERITORIALNIMI SPREMENBAMI V NAŠEM OKRAJU

O združitvi občin naj odločajo volivci

V teh dneh je bilo največ govoric o reorganizaciji kočevskega okraja, in sicer, da se ta okraj priključi ljubljanskemu. O tej zadevi so razpravljali tudi na seji OK ZK Kočevje in na skupni seji obeh zborov OLO. Glede obstoja našega okraja bo odločala Ljudska skupščina LRS, o združitvi občin pa bodo odločali prebivalci na zborih volivcev.

Reorganizacija pa bo zadelala tudi nekatero občino v okraju. Zaradi teritorialnih sprememb nekaterih občin je bilo na Izvršnem svetu LRS v Ljubljani več informativnih posvetovanj. Tu so predstavniki občin in občinski komiteji ZK skupno s člani komisije Izvršnega sveta za teritorialne spremembe v LRS razpravljali o teritorialnih spremembah. Tako posvetovanje je bilo med drugim tudi dne 30. aprila v Ljubljani, katerega so se udeležili predsednik ObLO in sekretarji občinskih komitejev ZK iz občin Kočevje, Predgrad, Sodražica in Draga-Loški potok. Posvetovanje je vodil član IS LRS tv. Krivic.

LOŠKI POTOK K SODRAŽICI
Najprej so govorili o reorganizaciji občine Draga-Loški potok. Predstavniki te občine so bili načelno za to, da občina ostane v dosedanjih mejah. Ker pa po novi upravni razdelitvi malih občin ne bo več, so predstavniki iz Loškega potoka izjavili, da so pripravljivi na združitve z občino Sodražica, s katero imajo doslej že mnogo skupnega, predvsem pri trgovanju z lesom itd. V nobenem primeru pa se ne marajo združiti z občino Ribnica. Če bi imeli na izbiro Ribnico ali Cerkljico, bi se raje pri-

ključili k občini Cerkljica. Predstavniki iz Sodražice so povedali med drugim naslednje: V primeru, da bi okraj še naprej obstojal, so za to, da občina obstaja taka, kot doslej, v drugem primeru pa se strinjajo s Potočani, da se združijo v eno občino.

Hydrocentrale na Kolpi in Čabranki?

Na levem in desnem bregu reke Čabranke in Kolpe to je na slovenski in hrvaški strani, vidimo že od pozne jeseni postavljene piramide, pobeljene z apnom, ki jih sedaj spet na novo belijo in postavljajo nove. Večkrat srečamo tudi geometre z delavci-figuranti, ki so obloženi z instrumenti. Ljudje se sprašujejo, kaj pomenijo te piramide in zakaj se vrši to merjenje s hriba na hrib.

Postavljene piramide so trigonometrijske točke triangulacije, na katerih počiva celokupen premer zemljišča. Sedaj se postavlja triangulacija ob Čabranki in Kolpi vse od izvira teh rek po Kostelski dolini, Poljanški dolini, Belokrajni pa vse do Ozlja pri Karlovcu. Merjenje vrše geometri Geodetske uprave Hrvaške na zahtevo »Elektro podjetja«, ki namerava izkoristiti reka Kolpo in Čabranko za pridobivanje električne energije. Nameravajo zgraditi več električnih central, ki bi bile zgrajene na primernih mestih, kjer je voda najočja, a padec vode velik. To bi bile tako imenovane grupne električne centrale.

Ker so za takšen projekt potrebni načrti zemljišč, ki prikazujejo ne samo horizontalno lego — kakor naše stare mape — ampak tudi višinske podatke, to je načrte s horizontalami-slojnicami, zato bo v začetku maja aerofotogrametrijsko snemanje, kar pomeni, da bodo iz letala, ki bo letel nad Kolpo v višini kakih 2000 metrov, s posebnimi special. fotoaparati slikali zemljišče z dolojenimi presledki. Na podlagi teh fotograf. posnetkov bodo pripravljene načrti — mape, ki bodo prikazovale točen položaj terena tako v horizontalni kakor tudi v višinski legi. Širina snemanja izmaša približno 5 kilometrov. Tako izdelan načrt bo služil inženirjem za projektiranje hidrocentral.

PRVI MAJ SMO LEPO PROSLAVILI

1. maj — praznik delovnih ljudi vsega sveta, so tudi prebivalci našega okraja lepo proslavili. Na večer pred 1. majem so na številnih vzpetinah goreli kresovi.

SODRAŽICA

Na predvečer 1. maja je gorelo večje število kresov. Za člane sindikata in ostale delovne ljudi je bila v domu Partizana brezplačna filmska predstava. Dvorana je bila polna. 1. maja so nameravali do 12. ure bo igrala gasil. godba. Popoldne pa bo v Strugah takle program: ob 13.30 bo mimohod gasilcev in članov TVD Partizan iz Dobrepolja, ob 14. uri pa pester kulturni spored, kjer bodo nastopili: gasilska godba, pevski zbori, TVD Partizan, dijaki nižje gimnazije in učenci osnovnih šol. V okviru kulturnega sporeda bo tudi slavnostni govor o pomenu občinskega praznika Dobrepoljske doline. Po končanem kulturnem sporedu bodo skupne vaje gasilcev občine Dobrepolje. Nato bo ljudsko rajanje.

Občinski odbor Zveze borcev Dobrepolje vabi na proslavo občinskega praznika vse bivše borce in aktiviste in vse delovne ljudi. Prilite 19. maja v Struge, da bomo obudili spomine na slavne dni.

Nova občina s sedežem v Sodražici, ki bi štela blizu 6000 prebivalcev, bi imela vse pogoje za nadaljnji razvoj in gospodarski napredek v Loškem potoku, Dragi in v Sodražici.

Za združitve Loškega potoka s Sodražico govori tudi dejstvo, da gre skoro ves promet skozi Sodražico na železniško postajo Zlebič. V enem in drugem kraju imajo mlado lesno predelovalno industrijo, ki naj bi se v bodoče še nani.

Nadaljevanje na 2. strani

In prav te piramide — trigonometrijske točke, ki jih sedaj postavljajo in obnavljajo na terenu, so temelj za snemanje in izdelavo situacijskega načrta zemljišča. Zato je nujno potrebno, da se te točke — piramide, kakor tudi druge naprave ne uničujejo, na kar je treba posebno opozoriti otroke — pastirje, ki bodo sedaj pasli po pašnikih in gričih.

geom. T. B.

Zima sredi cvetoče pomladi

PROSLAVA 1. MAJA NA VASI

Kakor drugod so tudi v Črnem potoku proslavili praznik dela. Organizacije SZDL, LMS in gasilci so postavili 25 m visok mlaj, na predvečer pa so zažgali kres in na sam praznik ob 4 zjutraj streljali z možnarjem.

A. Pleničar

Prvomajska odlikovanja

Predsednik republike Josip Broz Tito je ob prvem maju odlikoval številne zaslužne državljane naše dežele. Za izredne zasluge in delovno vncmo pri socialistični izgradnji je 25 oseb dobilo Red dela I. stopnje, 109 Red dela II. stopnje, 1360 Red dela III. stopnje in 2400 oseb Medaljo dela.

V našem okraju je bilo 14 državljanov odlikovanih z Redom dela III. stopnje, 27 z Medaljo dela.

Red dela III. stopnje so prejeli: Blatnik Ludvik, KZ Videm-Dobrepolje, Fine Anton, Rudnik Kočevje, Gržina Jože, »Avto« Kočevje, Horvat Stefan, »Tekstilana« Kočevje, Ivančič Marija, KZ Sodražica, Jenko Rajko, Rudnik Kočevje, Knavs Karl, KGP Kočevje, Kojek Alojz, »Avto« Kočevje, Lakner Anton, »Snežnik« Kočevje, Reka, Meža Ivan, Rudnik Kočevje, Potočar Jože, pošta Kočevje, Vrličnik Aleksander, Rudnik Kočevje, Zupanc Stanko, »Avto« Kočevje, Levstik Stan-ko, Gozdna uprava, Stara Cerkev.

Medaljo dela pa so prejeli: Boh Alojz, KZ Jurjevica, Bremec Marija, »Tekstilana« Kočevje, Dejak Ivan, KGP Kočevje, Fajdiga Ivan, KZ Sodražica, Goljevček Janko, Rudnik Kočevje, Gabrijan Adolf, KGP Kočevje, Gočvar Stane, Rudnik Kočevje, Hribljan Stanislav, KGP Kočevje, Kavc Tomaž, Rudnik Kočevje, Košir Stane, LIP Ribnica, Kralj Franc, Kočevska Reka, Kranjc Ludvik, Kočevska Reka, Mavrin Jakob, KGP Kočevje, Mavsar Karol, »Tekstilana« Kočevje, Mikulič Ivana, KGP Kočevje, Pavlič Vinko, Okr. zadr. zveza Kočevje, Pečar Ladislav, KGP Kočevje, Petek Ivan, KGP Kočevje, Pogorelec Pavel, KGP Kočevje, Pucelj Jože, Gorica vas, Šolar Ivan, »Tekstilana« Kočevje, Šporar Janez, LIP Ribnica, Tušak Zvonimir, Kočevska Reka, Virant Franc, KGP Kočevje, Zbašnik Izidor, KZ Draga, Zbačnik Franc, Kočevska Reka, Žagar Matija, KZ Banja loka.

Naš razgovor

Tokrat je prišel na dnevni red za naš razgovor tov. Andrej Pirnat, ki ima odgovorno službo pri gozdarstvu na OLO. Tov. Pirnat se je odzval naši prošnji in nam povedal med drugim naslednje: »O razmejitvi med gozdovi in kmetijskimi površinami je bilo izrečenih že dosti besed. Sedaj je vsa zadeva v teku in je bilo na tem področju v zadnjem času že

dosti storjenega. Na območju občine Kočevje je razmejitve med gozdovi in kmetijskimi površinami v glavnem zaključena. Razmejitve je potrebna zato, da se ve, kaj spada pod gozde, oziroma kmetijske površine. Z dokončno razmejitvijo bo prenehalo negotovanje kmetov glede plačevanja davkov. Doslej je bilo več nejasnosti, ker nekatere površine niso imele začetno, do kod je gozd, oziroma kmetijska površina.

Razmejitve so pokazale tudi nove probleme. Posamezni privstniki imajo travnike sredi državnih gozdov ali obratno. To stanje se zaenkrat pač ne da spremeniti.

Ko bo razmejitve dokončno urejena v državnem in privatnem sektorju, bo to vsekakor lep korak v gozdarski politiki. Ta razmejitve bo dokončno zahtevala meje, do kod je gozd in do kod kmetijske površine. S tem bo omogočeno lastnikom boljše gospodarjenje, ker ne bodo v dvomih pri presoji, koliko imajo enih ali drugih površin.

Naj pripomnim, da je razmejitve v državnem sektorju v glavnem gotova. Pohiteti bo treba v razmejitvi gozdnih in kmetijskih površin tudi v privatnem sektorju. Zato naj bi se pobrigali lastniki gozdov ter občinski ljudski odbori, je zaključil razgovor tov. Pirnat.

Andrej Pirnat

PO SVETU

Zatem, ko je Varnostni svet mo-dro odklonil zahtevo, naj bi bojkotirali Sueziški prekop in obenem tudi ni vzel na znanje egiptovske spomenice o prometu po tem prekopu, je postalo jasno, da bo izredno nagel razvoj prometa po prekopu prisilil tudi najbolj trmoglavde dežele iz Zahodne Evrope, da se bodo morale v neki obliki sprizniti z novo nastalim položajem, ker ga dejansko ne morejo več spreminiti. Spomenico egiptovske vlade so registrirali v Združenih narodih in je tako postala mednarodni dokument. Po številnih uradnih angleških izjavah so deč za britansko vlado sueško vprašanje še vedno ni urejeno. An-

glija čaka, če se ne bodo omajale pozicije Egipta zaradi dogodkov v Jordaniji, zavezniku Sirije in Egipta, kjer je trenutno zmogala protiegiptovska smer pod vodstvom kralja Jordanije, ki je naklonjen Eisenhowerjevi doktrini na Bliznjem vzhodu. Tej se je zadnje dni pridružila po posredovanju posebnega odposlanca ameriškega predsednika vlade še Grčije.

POPOTNIK DULLES

Prvič v zgodovini Atlantske zveze je svet te zveze zasedal v nemškem glavnem mestu in ne v Parizu. Obravnavaši so vprašanje odnosov z Vzhodom, o razorožitvi, o položaju na Bliznjem vzhodu, o sovjetski politiki na Bliznjem vzhodu in o združitvi Nemčije. Adenauer je nastopil proti uvedbi razorožene cone v Srednji Evropi in proti sovjetskim razorožitvenim predlogom, močno je podprl ameriško politiko v Evropi in se zavzel za atomsko obožitev članice Atlantskega pakta. Pomembno vlogo je kot vedno odigral ameriški zunanji minister Dulles, ki je predital tudi poslanico predsednika Eisenhowerja, v kateri ta pravi, da Amerikanci ne bodo ničesar spremenili v svoji obožitvi v okviru Atlantskega pakta in da tudi Angliji ne bi smeli ničesar.

PRVOMAJSKA PROSLAVA V KOČEVJU

Kočevje je bilo že na predvečer praznika — 1. maja slavnostno razpoloženo. Na številnih stavbah so visele zastave. 30. aprila, približno ob 19. uri, se je zbrala na Kolodvorski ulici množica ljudi. Ljudje so se zvrstili v sprevod. Prvi v sprevodu so bili motoristi, nato rudniška godba, gojenci predvojaške vzgoje, gasilci in drugi ter so nato odšli skozi mesto do spomenika. V sprevodu smo opazili tudi številne zastave. Zbrani množici je govoril o pomenu delavskega praznika 1. maja tajnik OSS tov. Orel. Proslava 1. maja je v Kočevju zelo lepo uspela in s tem pokazala, da delovni ljudje Kočevja čutijo enako, kot vsi ostali delovni ljudje naše domovine.

Turški ministrski predsednik je postavil kot največjo žrtev Turčije možnost, da bi prišlo do delitve Cipra med Turčijo in Grčijo. Zadnje zasedanje gospodarsko-socialnega sveta Združenih narodov je sicer obširno in temeljito obravnavalo probleme razvoja industrije in agrarne reforme v nerazvitih deželah, ni pa rešilo temeljnega vprašanja, od katerega so vsa ostala vprašanja odvisna, in sicer: kako zbrati in upravljati finančna sredstva Združenih narodov za pomoč nerazvitim in zaostalim deželam. To vprašanje so ponovno odložili in ga nameravajo reševati komaj poleti, če ga ne bodo še enkrat odgodili. Jugoslovanska delegacija je zelo aktivno sodelovala pri delu tega sveta in je bila ena od dežel, ki so sestavile glavno resolucijo tega zasedanja.

V hudem sporu, ki je nastal med dvema srednjeameriškima državicama Nicaragujo in Hondurasom zaradi obmejnih področij, za katere se niso v zgodovini niso kregali, dokler pred kratkim niso na teh področjih odkrili ležišča petroleja, so posredovale tudi Združene države. Sedaj je prišlo do prenehanja ognja, vendar pa ni nič izključena, da čez nekaj dni ponovno izbruhne vojna. V teh vročih krajih razni trusti in velike družbe nimajo težkega dela, da za-kuhajo kašo.

Poslanec Združenih narodov Jaring, ki je obiskal Pakistan in Indijo, da bi predlagal Varnostnemu svetu in Združenim narodom, kako naj se reši spor zaradi Kašmira — dežele pod Himalajo — je v svojem poročilu priznal, da postavljene naloge ni opravil predvsem zaradi tega, ker obe vlahi vztrajata vsaka na svojem stališču. Pojasnil pa je, da rešitve toliko časa ne bo, dokler bo Pakistan član enega bloka, Indija pa izrazito protiblokova država.

Zunanje politični komentar

Zopet Evropa

Zadnji tedni spet postavljajo politične dogodke v Evropi v ospredje vsega političnega zanimanja in tako potrjujejo nekaj absolutno veljavno pravilo, da imajo dogodki v Evropi odločilno politično važnost za ostali svet.

V Evropi je v teku nedvomno močna sovjetska ofenziva, ki naj prepreči oboroževanje članic Atlantskega pakta z atomsko orožjem. Kažejo pa se že tudi posledice popuščanja mednarodne napetosti, ki je v dneh suške kampanje tako nenadoma ponovno začela rasti.

Izvolitev socialističnega podpredsednika Avstrije za predsednika republike govori, da so v Avstriji le zmagali oni ljudje, ki žele nevtralnostjo politiko in čim večjo neodvisnost Avstrije v lastno dobro. V Italiji je po dolgi skupni vladi prišlo do — pravzaprav nenadnega — odstopa socialno-demokratskih članov vlade in tako je tudi vlada bila prisiljena odstopiti.

Posebna pomena je poziv, da Socialistična Internacionala posreduje, da bi prišlo med italijanskimi socialisti do združitve, kar bi bilo za notranje življenje zelo potrebno, vendar pa tako združitve ne bi smela iti na račun sodelovanja socialističnih strank s komunisti, vsaj ne v onih glavnih vprašanih, ki so najbistvenjša za sedanje gibanje v Italiji.

Odločno stališče predsednika radikal-socialne stranke Francije, Mendesa France-a, ki mu je uspelo na izrednem kongresu stranke dobiti podporo za svoj nastop proti neposlušnim članom stranke, ki so ob enem ministri v vladi socialističnega Molleta, predstavlja za politiko socialistične stranke Francije najostrejšo obdobje, ki je bila izrečena, odkar so na vladi v republikanski fronti. Tak nastop Mendesa Francea je močno omajal položaj sedanje vlade.

Medtem pa so Nemci dobili obljube in v zadnjem času tudi že atomsko orožje za svojo novo vojsko, ki vsebuje še vse preveč starega, da bi ne vzbujala nezaupanja ne samo med svojimi manjšimi sosedi, ampak tudi med Francozi.

Sovjetski obisk v Avstriji, kjer je Mikojan, prvi podpredsednik Sovjetske zveze, Avstrijem predvsem poudaril pomen njihove nevtralnosti in prinesel olajšanja v zvezi z mirovno pogodbo, da bodo v bodoče lahko del svojih obveznosti plačevali tudi z železnimi izdelki in ne samo z nafto iz svojih vrtelec, pomeni prav tako močan pritisk te države na še eno izmed dežel na robu njenih meja. Sovjeti na vsak način skušajo vzpostaviti od severa do juga vzdolž svoje zahodne meje nekakšno »toplo fronto«, ki naj bi oslabila velika nasprotja, ki še vedno vladajo med obema blokoma. Ameriška pomoč Poljski v višini preko 90 milijonov dolarjev je istočasno odraz ameriške želje, da bi Poljska ne prišla ponovno pod sovjetski vpliv in pritisk.

Amerikanci v zadnjem času vršijo tudi močan pritisk preko švicarskega bančništva na to deželo, da bi se švicarski odredki svojevega tradicionalnega nevmesavanja v življenje drugih dežel in svoje nevtralnosti.

Kakor koli že, vse kaže, da se v zadnjem času tudi Evropa ponovno nahaja v prvem bojnem meteu mednarodne diplomacije, zatem, ko se je za kratek čas ta dejavnost omejila na nekatere druge dele sveta. Ali bo to kaj spremenilo v nenaravni delitvi te celine? Teško, da kmalu!

B. Mikoš

Mraz je povzročil nepopravljivo škodo

DO 60 CM SNEGA — DIMLJENJE NI POMAGALO — PRIZADETE VSE KULTURE — VEČ DESET MILIJONOV ŠKODE V NAŠEM OKRAJU — GOZDOVI MOČNO PRIZADETI

Sneg in mraz, ki je v zadnjih dneh zajel področje Slovenije, je povzročil v kmetijstvu ogromno in neprecenljivo škodo. Mrzel val se zadržuje te dni tudi v sosednjih državah, Italiji, Avstriji, Švici, kjer delajo sneg, mraz in plazovi škodo tudi drugod izven kmetijstva. Ohladitve v mesecu maju niso posebna redkost, vendar nas je sneg, posebno pa še mraz, letos presenetil.

V Kočevju je zapadlo 30 cm snega, v hribovitih predelih pa celo več. Največ snega je zapadlo v Dragi in Loškem potoku in sicer 60 cm, pri Sv. Gregorju pa več kot pol metra. Moker sneg je v gostih kosmih naletaval vso noč od nedelje na ponedeljek in v ponedeljek ves dan. Zalosten je pogled na polomljeno drevje v sadovnjakih in ob cestah. Sadjarji so do jutra otepli sneg z drevoja in na ta način preprečili še večjo škodo. Najbolj je prizadeto drevje ob cesti in v okolici Sv. Gregorja. Veje so sedaj spomladati še posebno krhke, zato niti redno stresanja ni moglo v celoti preprečiti škode. Prizadeta je celo Kolpska dolina, kjer je sneg v tem času res prava redkost.

Nesreče je še povečal mraz, ki je pritisnil v sredo jutraj. V Kočevju so zabeležili — 6°C, v Ribnici — 6,5°C, v Oslinici pa — 3°C. Čeprav so sadjarški odbori pri kmetijskih zadrugah organizirali dimljenje sadovnjakov, to ni bilo uspešno. Dimljenje je zelo učinkovito proti snegu, če temperatura ne pade izpod — 20. Letos smo pričakovali v Sloveniji zelo bogato sadno letino, vendar je cvetje uničeno povsod, razen na Primorskem in v okolici Maribora.

Tudi poljske kulture so prizadete. Posebno še tam, kjer kmetje kljub izkušnjam iz preteklih let hitijo s sajenjem že v mesecu marcu. Sneg se je sesedel in zmrazil do tal, Koruza, ki je že prišla v nekaterih krajih iz zemlje, je uničena. Prav tako je pozebel tudi krompir, vendar se bo še popravil. Velika je škoda tudi na zmrujni detelji, ki jo je prizadela slana v letošnji pomladi že večkrat. Tudi ozimnine bodo delno prizadete.

Škoda, ki jo je povzročil mraz in sneg pri kmetijstvu v našem

okraju, še ni ocenjena. Tudi posledice še niso vidne in se bodo pokazale šele v prihodnjih dneh. Vsekakor pa znaša škoda samo v našem okraju več deset milijonov dinarjev.

Posebno težko so prizadeti naši gozdovi. Polomljene veje in celo izruvana drevesa ležijo vse povprek. Nova cesta, ki pelje iz Strug v Kočevje, je bila polna polomljenih debel, ki so onemogočala prehod. Še težje kot sneg, je gozdove prizadel mraz. Pravijo, da bo letos drv in hlodov dovolj.

Strelna in sneg uničila električne napeljave

Velika škoda je bila prizadeta tudi na električnem omrežju. Glavni daljnovodni s kakovostjo 35.000 W Ljubljana—Kočevje je bil pretrgan na treh mestih, na šestih mestih so bili poškodovani izolatorji, na dveh krajih pa so ležale veje na žicah. Tako je ves predel od Ljubljane do Kočevja ostal brez elektrike. Tudi na rezervnem daljnovodu v Grosuplju, ki ima jakost 20.000 W, so bile pretrgane žice na petih mestih. Sneg je bil tako težak, da so se sicer močne žice morale pretrgati. Ponekod je bilo na žicah do 15 cm snega. Osebe podjetja Elektro-Kočevje je 6. maja šlo na delo že v ranih jutranjih urah. Vendar je trajalo sedem ur, preden so lahko našli napake na glavnem daljnovodu Ljubljana—Kočevje. Prizadeti električni delavci so gazili sneg do 60 cm, v Loškem potoku pa celo do 70 cm globoko. Delali so nepretrgoma do enajste ure zvečer in zaslužijo za to vso pohvalo in priznanje.

Veliko škode je prizadejal sneg in neurje tudi na lokalnem električnem omrežju. Poleg tega je bil zelo poškodovan transformator v Stari cerkvi ter transformator v Knežji lipi. V Stari cerkvi je strelna poškodovala več hišnih električnih inštalacij, kasneje pa še mokri sneg. Najbolj kritična situacija je bila na Rudniku v Kočevju zaradi vode v jamah. Rudniku in ostalim podjetjem ter prebivalstvu je priskočila na pomoč Termoelektrarna Kemične tovarne, ki je

Sadjarji, ki so letos posebno lepo očistili sadovnjake, imajo solze v očeh, ko stopajo med polomljenim drevjem, ki je sedaj še črno od pozebe. Uničeni so vsi upi o bogatem sadnem pridelku, ki smo ga po več letih ležijo težko pričakovali.

Priporočamo, da redno zasledujete po radiu kmetijske oddaje in berete dnevno časopisje, ki bo prinašalo navodila, kako naj omilimo nastalo škodo. Poslušajte nasvete kmetijskih strokovnjakov, ki bodo storili vse, da z nasveti in praktičnim prikazi pomagajo našemu kmetu.

M. J.

dovajala elektriko vse dotlej, dokler ni bil usposobljen glavni električni daljnovod. Kolektiv Kemične tovarne zasluži vso pohvalo, saj so vztrajali pri strojih približno 16 ur nepretrgoma.

Delovni kolektiv Elektro Kočevje se si na vso moč prizadeva, da čimprej spravi v normalno stanje električno omrežje v vseh predelih, kjer še nimajo električnega toka. Vendar bo treba potrpeti še nekaj dni, da bo stanje povsod spet normalno. Prizadeta škoda je velika in bo preseгла nekaj milijonov dinarjev.

Telefonska mreža pretrgana

Sneg, ki je zapadel v noči na 6. maj, je prizadejal večjo škodo tudi telefonski mreži. V ponedeljek 6. maja so bile pretrgane telefonske žice z Ribnico in Ljubljano ter s Štalcarji, Kočevsko Reko in Starim logom. Proti Staremu logu je sneg podrl celo nekaj drogov. Preden je začelo snežiti, je strelna udarila v več telefonskih drogih in prebila telefonske kable, ostalo pa je opravil še moker sneg.

Poštne osebe je šlo takoj na delo ter so že 6. maja uredili medkrajno telefonsko zvezo Kočevje—Ribnica—Ljubljana in Kočevje—Brod. V lokalni telefonski mreži je bilo poškodovanih 120 telefonskih števil. Teh telefonskih zvez

OBČNI ZBOR OKRAJNE ZADRUŽNE ZVEZE

V zadrugah splošen napredek

29. aprila je bil v Kočevju občni zbor OZZ in Zveze žena zadrug. Zboru je prisostvovalo veliko število delegatov in delegatki iz vseh kmetijskih zadrug. Iz poročil in razprave smo videli, da so vsa področja zadrug dejavnosti precej napredovala. Članov KZ je skupno 4572, to je 472 članov več kot v letu 1955.

Stalno zaznamujemo dvig živno-reje, posebno molznost, ki se je v lanskem letu dvignila pri rodovniških kravah povprečno za 200 kg na kravo. V štirih letih se je dvignila molznost za 600 kg mleka na eno kravo, kar je brez dvoma lep uspeh živinorejcev.

Semenski polzkusi s krompirjem so se obnesli. Ta krompir je dal tudi do 200 odst. večji donos kakor ostali krompir. Lepi uspehi so bili zabeleženi tudi pri drugih semenskih polzkusih.

Poslovna zveza je dobro začela svoje delo. Vloga kmetijskega oddelka, ki bo deloval v sklopu Poslovne zveze, bo predvsem skrb za nadaljnji razvoj kmetijstva na vasei.

Za povečanje hektarskih donosov poljedelskih kultur je pomembno teknovanje, ki ga je razpisal Zvezni izvršni svet. Tudi v našem okraju vlada za omenjeno teknovanje precejšnje zanimanje. Načrti zadrug za leto 1957 so letos dobro pripravljani. Omenjeni načrti so koristni za uspešno poslovanje zadrug.

Zadruga hranilnica in posojilnica v Ribnici lepo deluje. Tudi

DRUŽBENO SAMOUPRAVLJANJE PRI NAS

Pred kongresom delavskih svetov

SEDEMETLETNO DELO DS — PROGRAM KONGRESA — KORISTNO POSVETOVANJE DELAVSKIH SVETOV — V MANJSIH PODJETJIH NI NAPREDKA — PET OKRAJNIH KONFERENC — SEDEM DELEGATOV ZA KONGRES DS — ZA POMOČ — AKTIV. PREDAVATELJEV

Naša javnost je že dolgo časa jeli vsi kolektivi že v februarju, je obveščena o zasedanju kongresa in naj bo osnova za razpravo na delavskih svetov, kot o zgodovinskem dogodku v razvoju socialistične demokracije pri nas. Kolektiv, DS in vsa naša demokratska javnost se zaveda velikega pomena tega zasedanja za delavsko gibanje vsvetu sploh.

Delavski razred pri nas sodeluje pri neposrednem upravljanju in reševanju vseh odločilnih problemov gospodarskega razvoja skupnosti, posameznih podjetij in občin. V naših podjetjih se na osnovi delavskega upravljanja razvijajo novi socialistični delovni in družbeni odnosi.

Sedemletno delo naših DS je delavski razred obogatilo z novimi izkušnjami, ki jih bodo naši delegati lahko posredovali ostalim, oziroma si pridobili izkušnje delavskega upravljanja iz ostalih področij naše dežele.

Vsebinsko tako bogato zasnovan kongres pa zahteva, da delavski sveti in upravni odbori čas predkongresnih priprav izkoristijo za analizo lastnih izkušenj, za preučevanje metod in oblik dosedanjega dela.

Program kongresa delavskih svetov Jugoslavije, ki so ga spre-

jele vsi kolektivi že v februarju, je obveščena o zasedanju kongresa in naj bo osnova za razpravo na delavskih svetov, kot o zgodovinskem dogodku v razvoju socialistične demokracije pri nas. Kolektiv, DS in vsa naša demokratska javnost se zaveda velikega pomena tega zasedanja za delavsko gibanje vsvetu sploh.

Delavski razred pri nas sodeluje pri neposrednem upravljanju in reševanju vseh odločilnih problemov gospodarskega razvoja skupnosti, posameznih podjetij in občin. V naših podjetjih se na osnovi delavskega upravljanja razvijajo novi socialistični delovni in družbeni odnosi.

Sedemletno delo naših DS je delavski razred obogatilo z novimi izkušnjami, ki jih bodo naši delegati lahko posredovali ostalim, oziroma si pridobili izkušnje delavskega upravljanja iz ostalih področij naše dežele.

Vsebinsko tako bogato zasnovan kongres pa zahteva, da delavski sveti in upravni odbori čas predkongresnih priprav izkoristijo za analizo lastnih izkušenj, za preučevanje metod in oblik dosedanjega dela.

Program kongresa delavskih svetov Jugoslavije, ki so ga spre-

Obratni DS so se uveljavili

SEJA DELAVSKEGA SVETA KGP KOČEVJE

V ponedeljek 6. maja je bila v Kočevju druga seja delavskega sveta Kmetijske gozdarskega posvetstva Kočevje. Seji sta prisostvovala tudi predsednik OLO Janez Pihat in predsednik OBLO Karel Grm. V svečanem vzdušju je tov. Grm podelil dvanajstim odlikovan-

cem tega podjetja odlikovanja za njihovo pozitivno delo in uspehe pri delu. Dva odlikovanca sta prejela Red 3. stopnje, deset pa Medalje dela.

Nato je bilo poročilo predsednika komisije za delavsko upravljanje. Poročilo je zajelo delo vloge in rast delavskega upravljanja od leta 1950 dalje. Delavsko upravljanje je raslo skupno z mladim kolektivom, se krepilo in napredovalo kljub vsem težavam in pomanjkljivostim.

Lahko trdimo, da je delavsko upravljanje prišlo na KGP že do polne veljave. Danes imajo poleg centralnega DS tudi osemnajst obratnih DS. Tudi obratni DS so se že dobro uveljavili. V veliko pomoč so tudi štiri komisije, ki delujejo pri DS.

Delo DS pri tako velikem podjetju, kakor je KGP, je zelo odgovorno. V sklopu podjetja je 22 obratov, ki so raztreseni skoro po vsem okraju. Za ilustracijo, kako veliko je to podjetje, naj navedemo, da znaša vrednost osnovnih sredstev podjetja 1.077.000.000 din.

Delavski svet in upravni odbor podjetja sta uspešno reševala zamotane probleme, saj se tu prepletata kmetijstvo z gozdarstvom in lesno industrij. Člani DS morajo biti res »doma« v vseh treh panogah gospodarstva, ki so združene v enem podjetju.

Večjo aktivnost pri delu pa bi morala pokazati sindikalna podružnica. Sišali smo, da je sindikalna podružnica najbolj aktivna pred volitvami organov delavskega upravljanja, potem pa delo popusti. Sindikalna podružnica naj bi bila vez med kolektivom in DS. Na seji so izvolili dva delegata, ki bosta zastopala podjetje na kongresu delavskih svetov junija v Beogradu. O uspešnem delu svoje-ga podjetja bosta lahko dosti lepega poročala.

Asanacija sadnega drevja — je ureditev ter zaščita sadnega drevja pred različni okužbami in odpravljanje njihovih posledic ter posledic, nastalih zaradi vremenskih ne-zgod.

Rajonizacija sadjarstva — je ugotavljanje, katera vrsta sadja je najprimernejša za gojitev na določenem območju.

Selekcijska služba — pa ugotavlja, katero vrsto živine je treba izločevati in katero pospeševati zato, da bi bil dohodek od živine čim večji.

Posestvo družbenega sektorja — je posestvo, ki ga upravlja vs delovni kolektiv, tako kot upravlja delovni kolektiv podjetje.

Aronizacijski načrt — je zaokroževanje poljedelskih površin tako, da se čim laže strojno obdelujejo.

Agrotehnični ukrepi — so uvažanje raznih tehničnih pripomočkov v kmetijstvu, ki omogočajo hitrejšo in boljše obdelavo zemljišča, kar povečuje količino pridelkov na 1 ha obdelane zemlje.

Volivci naj odločajo

(Nadaljevanje s 1. strani) Tudi ribniška občina se po obsegu ne bo spremenila. Tudi za to občino lahko trdimo, da ima vse pogoje za uspešno delovanje na vseh področjih gospodarskega udejstvovanja.

DOBREPOLJE IN LAŠČE

Ostaneta nam še dve občini in sicer Lašče in Dobrepolje. V razgovoru z ljudmi iz ene in druge občine slišiš različna mnenja. V Laščah in v Dobrepolju je precej ljudi, ki želijo, da bi njihove občine obstajale tudi v bodoče. Poleg tega se slišijo tudi predlogi in mnenja, ki pa se bistveno razlikujejo eden od drugega. Prebivalci dobrepoljske občine bi bili za združitev z občino Lašče, če bi bil sečeno nove občine v Dobrepolju, občani iz Lašč pa pravijo, naj bi bil sedež občine Lašče-Dobrepolje v Velikih Laščah. Nekateri pa so za to, da se ti kraji priključijo občini Grosuplje. Predstavniki občine Dobrepolje so se na komisiji izrekli proti združitvi z Laščami.

Teško je reči, kdo ima prav — Dobrepolje ali Lašče. Po našem mnenju bi bilo najpametneje, da se združijo v eno občino, ki bi predstavljala močno gospodarsko celoto in bi bila v stanju izvrševati vse naloge, ki jih občina ima in jih bo v bodoče imela še v večji meri kot doslej. Končno besedo pa naj izrečejo prebivalci sami.

DELITEV POLJANSKE DOLINE?

Večje težave bodo nastale zaradi teritorialne spremembe občine Predgrad. Del prebivalcev s Predgradom se želi priključiti Kočevju, drugi del s Starim trgov na Črnomlju. Za ta predel ni druge rešitve kakor ta, da ljudje sami odločijo, kam se bodo vasi priključile. Naj se ti kraji priključijo k eni ali drugi občini, se vendarle ne spremeni dejstvo, da je ta predel pasiven. Pomagati bo treba tudi v bodoče, da se premagava zaostalost, ki je pa ljudje v teh krajih niso sami krivi.

Kočevska občina bi, razen eventualne priključitve občine Predgrad oz. nekaj kravajev iz te občine, in ev. priključitve Strug iz dobrepoljske občine ostala v dosedanjih mejah. Občina Kočevje ima tudi vse pogoje za gospodarski razvoj.

Šola za organe samoupravljanja

Razlaga nekaterih izrazov

V delavskem in družbenem upravljanju ter v vsakdanjem življenju pogosto slišimo in uporabljamo izraze, ki nam niso vedno razumljivi. Za te izraze dajemo preprosta pojasnila.

Amortizacijski sklad — sredstva, ki jih izdajajo po podjetjih na poseben račun, iz katerega se potem financirajo velika popravila strojev in objektov ter zamenjava dotrajanih strojev in drugih naprav.

Materijalni stroški — vsi stroški, ki jih ima podjetje z nabavo surovin in drugih materialov, ki jih rabijo pri proizvodnji svojih izdelkov.

Fizični obseg proizvodnje — proizvodnja po kličini; na primer, koliko izdelkov napravi tovarna, izraženo v tonah, kosih, litrih, ali drugih merskih enotah.

Tempo investiranja — hitrost, s katero hočemo zgraditi nove objekte. V enem letu lahko zgradimo večje ali manjše število raznih objektov.

Reprodukcijski material — material, ki ga rabimo za predelavo in

Družbeni proizvod na enega prebivalca — kaže v primerjavi z drugimi področji gospodarske moči in prizadevanje delovnih ljudi v okraju.

Narodni dohodek — rezultat skupnega dela strojev in strojnih naprav ter delovne sile, toda brez dela, ki se porabi v dobi enega leta za velika popravila strojev in objektov ter za nadomestitev izrabljenih strojev. Narodni dohodek dobimo, če od vrednosti prodane proizvodnje odštejemo materialne stroške in amortizacijske.

Tehnološki proces — postopek, po katerem izdeluje tovarna svoje izdelke.

Sredstva za samostojno razpolaganje — so sredstva, ki so po družbenem planu dana na razpolaganje delovnemu kolektivu. Ta sredstva razporeja delavski svet v namene, ki so koristni za kolektiv.

Program za rekonstrukcijo — proučitev stanja tovarne, na osnovi katere se ugotovi najnižja višina sredstev, ki so potrebna, da bi jih vložili v dopolnitev tovarne za sklado izkoriščanje vseh njenih zmogljivosti v čim večji meri.

Kooperacija — sodelovanje dveh ali več gospodarskih organizacij pri izdelavi določenega proizvoda.

Konjunkturni dobček — tisti dobček, ki ga določeno podjetje dobi pri prodaji izdelkov, po katerih je trenutno veliko povpraševanje in mala konkurenca, ali pa konkurenca sploh ni.

Produktivnost ali proizvodnost dela — merilo, ki nam kaže, koliko znamo izkoristiti stroje in orodja pri delu in koliko znanja ter naporov vlagamo v delo, ki ga proizvajamo.

Norma - količina izdelkov, ki jo lahko delavec doseže s pomočjo stroja in drugih razpoložljivih mu pripomočkov, pri zmernem trudu in ustreznem strokovnem znanju.

Premijski pravilnik — odreja dodatne plače za tiste člane kolektiva, ki s svojim delom prispevajo k boljšemu gospodarjenju in s tem tudi k večjemu dobičku podjetja. Prvi pogoj je, da se njihov učinek dela lahko tudi računsko dokaže.

Kategorizacija delovnih mest — je proučitev vseh delovnih mest, določanje, kakšna delovna sposob-

NOGOMETNA TEKMOVANJA NAŠIH MOŠTEV

Rudar - prvak Dolenjske

Nogometno tekmovanje za prvenstvo Dolenjske se je končalo. Tekmovalo je 8 nogometnih ekip, in sicer 7 v konkurenci, Partizan B iz Kočevja pa izven konkurence. Vsako moštvo je odigralo z vsako ekipo po dve tekmi, eno doma in eno zunaj. Odigranih je bilo v jezenskem in spomladanskem delu tekmovanja skupaj 14 kol. Vrstni red v lestvici se je že kmalu v začetku ustalil in se obdržal z majhno spremembo vse do konca tekmovanja. Bilanca rezultatov je bila za Rudarja, zlasti v jesenskem delu tekmovanja precej ugodna, saj ni v tem delu izgubil nobene tekme. Ohranil si je tudi od začetka do konca tekmovanja prvo mesto. V spomladanskem delu je bilo tekmovanje živahnije in bolj razburljivo. Kvaliteta moštvev se je začela proti koncu precej izenačevati in konkurenca, kdo bo postal prvak, je bila vedno večja. Teoretični kandidati so bili trije. Partizan iz Kočevja si je hotel priboriti nazaj drugo mesto, Bela

krajina je skušal izpodriniti Rudarja, tako da je ob koncu tekmovanja tudi pred Rudarjevimi vrati postajalo zelo vroče. Bela krajina iz Črnomlja je Rudarja dohitela s točkami in le boljša razlika v golih mu je ohranila prvo mesto. Takoj za njim sledi črnomajška ekipa, tretje mesto pa pripada kočevskemu Partizanu.

Rudar je odigral 14 tekem. 11 tekem je bilo dobljenih, dve sta bili neodločeni in ena izgubljena. Dosegli so 62 golov in jih prejeli 18. S to prednostjo si je Rudar priboril možnost, da tekmuje v kvalifikacijskih tekmah za vstop v Ljubljansko-primorsko nogometno ligo.

Naslednja lestvica prikazuje resnično stanje vrstnega reda rezultatov ekip dolenjske nogometne skupine, ki so tekmovali v konkurenci. Partizan B, ki je tekmoval izven konkurence, tu ni upoštevan, zato so tudi točke, dobljene z njim, odštete.

LESTVICA

Rudar	12	9	2	1	56:17	20
Bela krajina	12	10	0	2	43:27	20
Partizan Koč.	12	8	2	2	36:22	18
Elan N. m.	12	5	1	6	27:24	11
Škofljica	12	4	2	6	26:34	10
Grosuplje	12	2	1	9	14:37	5
Ribnica	12	0	0	12	9:56	0

J. N.

Zmagovita enajstevica Rudarja

Kočevski taborniki smo obiskali Rog

PRVOMAJSKI IZLETI NAŠIH TABORNIKOV

Že dolgo smo nekateri kočevski taborniki želeli obiskati Rog in tako spoznati kraje, ki so v zgodovini NOB tako pomembni. Izbrili smo letošnje majske počitnice in se odpravili. Osem nas je bilo; ostale je prestrašilo slabo vreme.

Nismo imeli ravno prijetnih občutkov, ko smo si ogledovali temne oblake in mlakuže po cestah. Toda imeli smo srečo; razen dveh nezgodnih plov nam je bilo vreme vseeno naklonjeno. V okolici Podturna in Dolenjskih Toplic pa nam je bilo celo vroče. S seboj smo nosili hrano za tri dni, osebno opremo, tri potovalne šotore in kuhinjo (dva kotlička). Toplo hrano smo imeli zjutraj in zvečer. S kuhanjem nismo imeli posebnih težav. Na tla smo položili plast smrečja in na to postavili šotore. Spali smo v njih prav dobro in kar je glavno — nihče se ni prehladil. Stražili ponoči na Rogu nismo, pač pa smo stražili, ko smo prenočevali pri Podturnu in v Straži pri Toplicah.

Tretji dan smo zapustili prijetno okolico roške žage in po cesti odšli proti Podstenicam. Na obeh straneh ceste se širijo razsežni gozdovi — simbol Roga. Kmalu za Podstenicami se odcepi pot, ki vodi v partizansko bolnico in naprej mimo Baze 20. Pot je dobro markirana. Po polurni hoji smo dospeli do bolnišnice, ki leži v dolini dvesto metrov od gozdne poti. Vsa poslopja so obnovljena. Ko si človek ogleduje to čudo sredi gozdov, si beli glavo z vprašanjem, kako je bilo mogoče zgraditi to naselje. S poti bolnišnice ni moči opaziti in da ni markacij, jo kljub opisu pot najbrž ne bi našli. Dvajset minut od tod je Baza 20. Prvazaprav skromno ime za naselje, ki šteje približno dvajset poslopij. Vsa poslopja so dobro ohranjena. V bližini Baze je bunker, ki je služil Kličiču, Kardelju in drugim. Mnogo bi se dalo o tem napisati, toda zakaj si ne bi vsak sam ogledal teh krajev? Saj ni tako daleč in cesta je dobra. Roga se pa tudi ni treba preveč bati.

Zapustili smo Bazo 20. Najprej smo mislili tu prenočiti, toda vode ni. Prenočili smo v Podturnu in tu zaključili prvi del svoje poti.

NOGOMET V RIBNICI

Pred kratkim je bila na stadionu v Ribnici nogometna tekma med mladinci iz Ribnice in Gorice vasi. V začetku igre so bili Ribničani v premoči in so v 16. minuti dosegli prvi gol. Za Gorico vas je dosegel v prvem polčasu dva gola Ambrožič Jože. V drugem polčasu so bili mladi nogometaši iz Gorice vasi gospodarji na igrišču. Kmalu so zabilili še tretji gol. Petnajst minut pred koncem tekme je dosegel četrti gol za Gorico vas Tone Ilc. Dobro se je izkazal tudi vratar Goriče vasi.

Načrti strelskih družin

11. aprila je bila seja novozvoljenega odbora Okrajne strelske zveze Kočevje. Zaradi slabih prometnih zvez se vsi izvoljeni odborniki niso udeležili zbora, vendar je bila udeležba zadovoljiva in sklepna.

V novi okrajni Strelski odbor so bili izvoljeni naslednji člani: za predsednika je bil izvoljen Arko Ivan, za podpredsednika Novak Jože, za sekretarja Kužnik Viktor, za predsednika organizacijske komisije Mate Janez, za predsednika strokovno tehnične komisije Deržek Valter, za predsednika materialno tehnične komisije Adamič Jože, za predsednika propagandne komisije Hočevar Anton in za predsednika podkomisije za gradnjo strelišč pa Lagonder Franc iz Ribnice.

Poleg gornjih so bili izvoljeni tudi člani posameznih komisij. Sprejeli so naslednje sklepe: Vse strelske družine v okraju morajo sodelovati pri proslavah Dneva mladosti. V samem Kočevju naj se sestavita dve ekipi in sicer moška in ženska na višji gimnaziji v Kočevju in moška ter ženska ekipa iz obrtne šole v Kočevju, ki bodo tekmovali med seboj za končno mesto.

Sprejemamo večje število dobrih soboslikarjev in peskarjev. Plača po aktordu, služba stalna. Javite se pisмено ali osebno na »Slikar« Kočevje, »Samski blok«.

UPRAVA

4. in 5. maja je bil v Kočevju namiznoteniški turnir desetorice žensk. Partizan Kočevje je bil na tem turnirju zastopan s štirimis udeleženkami. Najlepše je igrala Ivanka Jane, ki je zasedla 4. mesto. Nevarno pa je ogrozila prvo plasirano ljubljansko Trampuževo, še bolj pa kranjsko Plutovo. Z boljšim treningom bi se zlahko plesirala na tretje mesto ali še višje.

Zmagala je Trampuževa, ki je premagala vse svoje tekme. Drugo mesto je zasedla Plutova iz Kranja, ki je izgubila le s Trampuževo.

Ostale naše igralko so pokazale sicer lepo in koristno igro, popuščale pa so v odločilnih trenutkih. Zasedle so 6., 9. in 10. mesto.

Vrstni red udeleženk je bil naslednji: 1. Trampuž (Ljubljana) 9, 2. Plut (Triglav) Kranj 8, 3. Vavče (Pužinar Ravne) 7, 4. Jane (Partizan Kočevje), 6, 5. Jernejčič (Triglav Kranj) 5, 6. Istenič (Partizan Kočevje) 4, 7. Omerza (Lj.) 3, 8. Lampret (Triglav Kr.) 2, 9. Pust (Partizan Koč.) 1, 10. Južnič (Partizan Kočevje) 0 zmag.

★
— Davi sta se dva konja splašila. Kakor nora sta divjala... jaz pa sem skočil pred nju, dvignil noči, zakričal, pa sta se ustavila...
— Prava reč; smojč je dirjal taksist po ulici — jaz sem samo prst dvignil, pa se je ustavil.

ha zaščitenega gozda — pragozda. To je divji predel, ki pa ni težko prehodni. Ogromno drevje namreč onemogoča rast podrast. Veter je tam podri ogromne smreke, ki sedaj ležijo na tleh in razpadajo. Največja žival, ki smo jo videli, je bila — gozdna miška. Po sledovih sodeč pa mora biti tam precej smrajdi.

Tretji dan smo zapustili prijetno okolico roške žage in po cesti odšli proti Podstenicam. Na obeh straneh ceste se širijo razsežni gozdovi — simbol Roga. Kmalu za Podstenicami se odcepi pot, ki vodi v partizansko bolnico in naprej mimo Baze 20. Pot je dobro markirana. Po polurni hoji smo dospeli do bolnišnice, ki leži v dolini dvesto metrov od gozdne poti. Vsa poslopja so obnovljena. Ko si človek ogleduje to čudo sredi gozdov, si beli glavo z vprašanjem, kako je bilo mogoče zgraditi to naselje. S poti bolnišnice ni moči opaziti in da ni markacij, jo kljub opisu pot najbrž ne bi našli. Dvajset minut od tod je Baza 20. Prvazaprav skromno ime za naselje, ki šteje približno dvajset poslopij. Vsa poslopja so dobro ohranjena. V bližini Baze je bunker, ki je služil Kličiču, Kardelju in drugim. Mnogo bi se dalo o tem napisati, toda zakaj si ne bi vsak sam ogledal teh krajev? Saj ni tako daleč in cesta je dobra. Roga se pa tudi ni treba preveč bati.

Zapustili smo Bazo 20. Najprej smo mislili tu prenočiti, toda vode ni. Prenočili smo v Podturnu in tu zaključili prvi del svoje poti.

Mihajlo Petrovič

Športna tekmovanja pri „Zidarju“

27. in 28. aprila je SGP »Zidar« Kočevje praznovalo 5. obletnico obstoja. V počastitev tega praznika je podjetje s pomočjo sindikalne organizacije razpisalo in organiziralo več športnih prireditev. Organizacija vseh tekmovanj je bila zelo dobro pripravljena.

Tekmovanja se je udeležilo GP »Beton« Celje z nogometno, odbojgarsko in šahovsko ekipo. »Pionir« Novo mesto z odbojgarsko, strelsko in šahovsko ekipo. Strelsko društvo Kočevje z eno ekipo. »Zidar« Kočevje pa je sodelovalo z odbojgarsko, nogometno, dvema strelskima in dvema šahovskima ekipama.

V nogometu sta bili odigrani dve tekmi in sicer v soboto 27. apr. »Beton« : »Zidar« z rezultatom 2:3 in v nedeljo povratna tekma »Beton« : »Zidar« 0:4. Tekmi sta bili zelo lepi in na precej visoki stopnji.

Odbojka: Prva tekma je bila odigrana med moštvom Pionirja in Zidarja z rezultatom 1:3. Druga tekma je bila odigrana med moštvom Pionirja in Betona z rezultatom 2:3. Tretja in zadnja tekma pa je bila odigrana med moštvom Zidarja in Betona z rezultatom 3:1. Vse tri tekme so bile zelo lepe, pa tudi razburljive, kar je bilo opaziti ne samo na igralcih, ampak tudi na gledalcih.

Strelstvo: Tudi pri streljanju z zračno puško je bila zelo ostra konkurenca, kar je lahko razvidno iz rezultatov tekmovanja.

1. je A ekipa Zidarja s 1274 točkami, 2. ekipa SD Kočevje s 1242 točkami, 3. je ekipa Pionirja s 1162 točkami, 4. je B ekipa Zidarja s 1084 točkami.

Šah: Šahovskega tekmovanja se je udeležil »Beton« z dvema ekipama, »Pionir« z eno in »Zidar« z dvema ekipama.

Rezultati tekmovanja: 1. Zidar A skupina, 2. Beton Celje A skupina, 3. Beton Celje B skupina.

Za začetek praznika in za otvoritev vseh tekmovanj pa so bile v soboto biciklistične tekme po mestu, pri katerih je sodelovalo 32 članov sindikata SGP »Zidarja«.

Pri članih je bil prvi Kapela Rudi, drugi Rus Vinko, tretji pa Košorog Tone.

Pri mladincih (vajencih je bil naslednji vrstni red: 1. Bavčar Bogo, 2. Kotar Anton, 3. Rački Matija.

Za kolesarske tekme so bile podeljene za prva mesta praktične nagrade, pri ostalih panogah pa je bila prva ekipa nagrajena s pokalom. Vsaka sodelujoča ekipa je prejela tudi spominsko zastavico, tekmovalci pa spominske značke.

KRONIKA NESREČ

Kos Darko, Kočevje Trg 3. okt. 21, star 20 mesecev, se je opelkel z vročo vodo po desni roki in prstih. Peterlin Nikolaj, Kočevje, Tomšičeva ul. 7, si je pri popraviljanju avtomobila poškodoval desno roko. Gorše Alojz, Crni potok 11, se je opelkel s katranom po levi roki. Prica Mile, Mestni log 17, se je usekal v levo roko. Mihelič Angela iz Šalke vasi 48 so je pri stroju ranila v sredini in prstanec leve roke. Košir Jože iz Kotar 24 se je urezal na poravnalnem stroju v desni kazalec. Slešovec Terezija iz Borovca 3, je stopila na žebelj in si prebrodila desno nogo. Kožar Ludvik, Preža 1, si je prebrodel z žebeljem desno dlan. Krkovič Jože, Reška 8, je padel s kolesa in si poškodoval levo nogo.

OBVESTILA

KOČEVJE
Rodile so: Koželj Veronika, delavka iz Kočevja, Rožna ul. 33 — deklica Anico; Henigman Marija, gospodinja iz Kočevja, Ljubljanska 20 — deklica Sonjo; Debeljak Vera, gospodinja iz Slovenske vasi 8 — deklica Vesno; Ferenc Zofija, gospodinja iz Mahovnika 20 — deklica Zofija.

Srečnim staršem čestitamo!
Poročili so se: Južnič Matija, ključavničar iz Kočevja, Trg 3. oktobra 23-a (25 let) in Lisac Nada, poljedelka iz Slavskega laza 17 (20 let); Skufca Ciril, sofer iz Kočevja, Roška 23 (27 let) in Lavrič Tončka, nameščenka iz Kočevja, Trg svobode 2 (25 let); Ojstrič Jože, rudar iz Šalske vasi 91 (23 let) in Tratar Alojzija, delavka iz Šalke vasi 91 (26 let); Andoljšek Mirko, delavec iz Mahovnika 10 (22 let) in Hirs Frida, delavka iz Mahovnika 3 (17 let); Kotnjek Jožef, delavec iz Livolda 53 (25 let) in Damjan Marija, živinorejka iz Livolda 53 (18 let); Čurl Vjekoslav, sofer iz Skrada 9 (26 let) in Kraker Olga, delavka iz Mahovnika 3 (22 let); Cetinski Alfred Matija, novinar iz Kočevja, Ljubljanska c. 17 (25 let) in Melnik Marija, knjižničarka iz Kočevja, Reška c. 4 (26 let); Šijanec Mihko, rudar iz Kočevja, Trg svobode 10 (24 let) in Lavrič Marija, delavka iz Kočevja, Roška c. 27 (21 let); Penhofer Ludvik, delavec iz Kočevja, Novomeška c. 8 (25 let) in Ozanič Ivanka, delavka iz Kočevja, Novomeška 8 (27 let); Poje Jčze, kmet iz Morave 17 (43 let) in Tušek Terezija, delavka iz Lazeca 27 (32 let); Palčič Franc, električar iz Kočevja, Podgorska 47 (28 let) in Fink Marija, delavka iz Šalke vasi 4 (18 let).

Srečnim zakoncem čestitamo!
Umrla sta: Krkovič Anton, kurjač iz Rudnika 23 (17 let); Erbot Anton, cestni delavec iz Rajhenava — star 53 let.

KOSTEL
Umrla sta: Jurkovič Martin, kmetovalec iz Vrha 13 — star 83 let; Papež Uršula, preužitkarica iz Vasi 24 — stara 83 let.

RIBNICA
Poročila sta se: Cihal Dušan, uslužbenec iz Ribnice 79 (25 let) in Kostrevec Veronika, frizerska pomočnica iz Ribnice 59 (22 let).

Srečnim zakoncem čestitamo!
Rodile so: Pirker Nikolaja, uslužbenka iz Ribnice 30 — deklica Janeza; Kalajžič Angela, uslužbenka iz Brega 5 — deklica Ivana; Osvald Angela, gospodinja iz Sajeveca 9 — deklica Stanislavo.

Srečnim staršem čestitamo!
Umrl je prijatelj Leopold iz Hrovače 2, rešetar, star 60 let.

DOLENJA VAS
Poročila sta se: Debeljak Anton, gozdni cestni delavec iz Rakitnice 18, star 32 let in Boje Rozalija, kmetijska delavka iz Dolenje vasi 112 (31 let).

Srečnim zakoncem čestitamo!
Rodile so: Mihelič Marija, pom. ključav. delavka iz Kočevja, Ljubljanska c. 20 — deklica Norberta; Klum Marija, gospodinja iz Prigorice 99 — deklica Andrejo; Tanko Franciška, g. spodinja iz Rakitnice 66 — deklica Heleno.

Srečnim staršem čestitamo!
LOŠKI POTOK
Poročili so se: Markovič Jakob, upokojenec iz Retja 48, star 81 let in Sega Ivana, kmetovalka iz Retja 21, star 48 let; Anzelje Matija, kmetovalec iz Malega loga 17, star 56 let in Vesel Rozalija, kmetovalka iz Retja 97 (47 let); Oražem Alojz, kmet iz Retja 99 (25 let) in Mohar Marija, kmetovalka iz Malega loga 13 (24 let); Vesel

Jože, kmet iz Travnika 70 (23 let) in Lavrič Marija, delavka iz Sego vasi 26 (21 let); Mohar Jože, delavec iz Malega loga 46 (27 let) in Debeljak Marija, kmetovalka iz Malega loga 28 (28 let).

Srečnim zakoncem čestitamo!
Umrl je Turk Janez, kmet iz Retja 14 — star 70 let.

DRAGA
Rodila je: Vesel Olga, gospodinja iz Podpreske 8 — hčerko Ireno. Srečnim mamici čestitamo!
Umrl je Mihelič Franc, kmet iz Pungrta 3, star 81 let.

VELIKE LAŠCE
Poročili so se: Marinč Anton, mehanik iz Loga pri Brezovici, star 24 let in Gradšar Majda, kmetovalka iz Vel. Osolnika, stara 21 let; Debeljak Franc, zidarški delavec iz Ulake (23 let) in Garbas Leopoldina, kmetovalka iz Vel. Osolnika (20 let); Lovstev Franc, telefonist iz Sv. Gregorja (28 let) in Gornik Ana, kmetovalka iz Jurjevice (27 let); Šorl Vladimir, veterinarski bolničar iz Zaloga (26 let) in Novak Danijela, kmetovalka iz Bukovca pri Poljanah (21 let).

Srečnim zakoncem čestitamo!
Umrl je Podlogar Franc, kmetovalec iz Logarjev, star 84 let.

DOBREPOLJE
Poročili so se: Pujelj Jožef, skladiščnik iz Kočevja, Ljubljana

ška cesta 161, star 25 let in Perko Marija, kuharica iz Kočevja, Podgorska 35, stara 26 let; Rus Franc, kmetovalec iz Podtabora 12 (23 let) in Hegler Silvina, kmečka delavka iz Pricerkve 23 (22 let).

Srečnim zakoncem čestitamo!
Rodila je: Pujelj Marija, gospodinja iz Pricerkve 19 — deklica Antona.

Srečnim mamici čestitamo!
Umrla so: Kordiš Karol, upokojenec iz Pomike »Dom počitka«, star 60 let; Goršič Magdalena, roj. Perc, upokojenka iz Ponikev »Dom počitka«, stara 69 let; Kralj Anton, delavec iz Ponikev 1, star 43 let; Nose Jožefa, roj. Hegler, gospodinja iz Kolenče vasi 8, stara 62 let.

PREDGRAD
Poročila sta se: Zupan Pavel, kmetovalec iz Predgrada 3 in Butala Marija, kmetovalka iz Dol. Radencev.

Srečnim zakoncem čestitamo!
Rodile so: Nikolič Helena, učiteljica iz Starega trga 7 — deklica Andreja; Mihelič Ivanka, kmetovalka iz Starega trga 19 — deklica Petra; Hudorovac Marija, delavka iz Brezovice pri Predgradu — deklica Pavlo.

Srečnim mamicam čestitamo!
Umrla je Bilal roj. Movrin Lucija, kmetovalka iz Kovače vasi 4, stara 77 let.

OBJAVE

KINO
JADRAN, Kočevje: od 10. do 12. maja ameriški barvni film »Clovek s puško«; 15. in 16. maja nemški film »Dokler si pri meni«; 17. in 19. maja ameriški barvni film »Nocoj bomo peli«.

OSILNICA: 12. maja nemški kriminalni film »Glas drugega«; 19. maja avstrijski film »Potepuh«.

LOŠKI POTOK: 11. in 12. maja švedski film »Margit«, 18. in 19. maja nemški film »Srce lažno bije«.

KOČEVSKA REKA: 11. in 12. maja ruski barvni film »Sadko«, 15. maja ruski barvni film »Mojsiri ruskega baleta«, 18. in 19. maja ameriški barvni film »Rdeči gusar«.

VELIKE LAŠCE: 11. in 12. maja ameriški barvni film »Povratek na Brodway«, 18. in 19. maja nemški film »Stari grešnik«.

RIBNICA: 11. in 12. maja argentinski film »Žena morja«, 18. in 19. maja ameriški film »Kadar žene ljubijo«.

PREDGRAD: 11. in 12. maja angleški barvni film »Henrik V.«; 18. in 19. maja italijanski film »Nočni taksist«.

SODRAŽICA: 11. in 12. maja ameriški film »Silka Danijana Gray«, 18. in 19. maja italijanski film »Za dva solda upanja«.

DEZURNE TRGOVINE
Dežurno službo imajo: v soboto 11. maja od 8. do 12. ure in od 15. do 18. ure v Kočevju trgovina »Potrošnik«, v Ribnici pa Trgovina z mešanim blagom.

V soboto 18. maja ob isti uri, v Kočevju trgovina »Prehrana« Kočevje, v Ribnici pa trgovina »Živila« Ribnica.

PRODAM
Poceni prodam samsko pohištvo, tudi na obroke. — Mohar Fanika, Ljubljanska c. 11, Kočevje.

ZAHVALA
Ob smrti našega dragega brata, strica in svaka

LEOPOLDA PRIJATELJA
se iskreno zahvaljujemo občinskemu komiteju ZK Ribnica, članom ZK garnizije iz Ribnice, članom ZK iz Ribnice, Goriče vasi in Sodražice, odborom SZDL Kočevje, Ribnica in Sodražica, občinskemu sindikalnemu svetu Ribnica, lovem, godbi, gasilem in vsem, ki so z nami sočustvovali, pokojniku poklonili vence in cvetje ter ga spremlili na zadnji poti.

Posebna zahvala zdravnikom dr. Francu Andoljšku za veliko skrb in lajšanje trpljenja ter tov. Lovšinu in Drobniču za tople besede v slovo.

Bratje, sestre in sorodniki,
ZAHVALA
Ker se vsakomur posebej ne morem zahvaliti, izrekam tukaj javno zahvalo vsem tistim, ki so mi ob težki nesreči mojega moža Cimprič Franca nudili kakršno koli moralno ali denarno pomoč.

Prav posebno se zahvaljujem Glavnemu odboru Zveze borcev — Ljubljana in Občinskemu ljudskemu odboru Draga-Loški potok, ki sta mi s svojo pomočjo omogočila zdravljenje moža v bolnišnici.

Za izkazano pomoč vsem prisrčno iskrena hvala!
Cimprič Amalija, Lazec 18, p. Draga pri Loškem potoku.

OBVESTILO
Podpisana Marija Hiti obveščam javnost, da v naši družini nimamo nalezljive bolezni. To so ugotovili znani zdravniki, zato prosimo, da se o tem ne razširjajo neresnične govornice. — Hiti Marija.

PREKLIC
Podpisana Debeve Alojzija obžalujem besede, ki sem jih izrekla o P. doktorinik Stanetu dne 11. februarja 1957 v Klinji vasi in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. — Debeve Alojzija.

Iz naših krajev

NAM PIŠEJO

Mladina v Kužlju je delavna

Mladina iz Slovenskega Kužlja je zelo delavna. V zimskem času so imeli več kulturnih prireditev. V zadnjem času so igrali komedijo »Okence«, s katero so sil gostovat tudi v sosednjo Hrvaško v Podstene. Gostovali so tudi v Osilnici. Gostovati nameravajo še v Banja Loki, Kočevski Reki in Čabru.

S pomočjo šolske mladine so uredili pri šoli v Kužlju igrišče za odbojko, ki že služi svojemu namenu. Želja mladine je tudi, da si nabavi najpotrebnejše telovadno orodje ter vse potrebno za košarko in tenis. Pri tem računajo na pomoč tamkajšnjih društev.

Tudi mladina v Kužlju se pripravljala na proslavo »Dneva mladosti« s pestrim sporedom.

Mladina si je sama uredila koteček, v katerem imajo prostor za učenje iger. Tu imajo tudi radio, prebirajo časopise in knjige in se tako kulturno izobražujejo.

Prav bi bilo, da bi tudi v krajih, kjer se mladi ljudje vdajajo alkoholu, delali tako, kot mladina v Kužlju.

DOBREPOLJE

Gasilska godba iz Dobrepolja je 1. maja navsezgodaj igrala budnice v počastitev največjega delavskega praznika. Godba je obšla vse večje vasi v dobrepoljski dolini. Godbeniki so razveselili z igranjem tudi stanovalec v Domu počitka v Ponikvah. Tudi v dobrepoljski dolini so na predvečer 1. maja gorieli kresovi na številnih krajih.

P. J.

Gasilska slovesnost v Žlebiču

28. aprila je bila v Žlebiču lepa gasilska slovesnost. Pred okrašenim odrom pred gostilno Klun so se zbrali gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Sušje. Videli smo tudi gasilce iz Ribnice, Loškega potoka in drugih krajev ter veliko število ljudi iz bližnje in dalj-

ne okolice. PGD Sušje je namreč nabavilo motorno brizgalno, ki so jo tega dne izročili svojemu namenu. Motorna brizgalna je dobila ime »Sloga«, botrovala pa sta ji tov. Lavričeva in tov. Smale. Predstavniki PGD Sušje tov. Ilc je v daljšem nagovoru dejal med drugim, da je bilo gasilsko društvo v Sušjah ustanovljeno že leta 1909. Italijanski okupator je tudi suškim gasilcem prizadejal precej škode. Po slovesnosti je bila veselica.

Pripravimo se za Dan mladosti

25. maj praznuje letos in v bodoče vse naša mladina in vsi jugoslovanski narodi kot »Dan mladosti«. Proslava tega praznika naj bo po vsebini revija aktivnosti in uspehov mladine na področju telesne kulture, prosvete, umetnosti in tehnične vzgoje.

Pri organizaciji in izvedbi proslave ter prireditev v tem okviru sodelujejo vsi državljani, v prvi vrsti seveda mladina in organizacije, ki zbirajo mladino. Zaradi obširnosti in raznovrstnosti programa se bodo prireditve vrstile več dni. Glavno slavlje pa naj bi bilo 25. maja, na Dan mladosti.

Okrajni pripravljalni odbor je na seji sestavil okvirni program, iz katerega naj bi občinski pripravljalni odbori sestavili podrobni program za vse dneve od 19. do 25. maja. Pri tem pa ni treba gledati na kvaliteto programa, pač pa na množično sodelovanje, tako da v program praznovanja vključimo vse organizacije, vsako vas in kar največ mladine.

Celo vrsto manifestacij in večjih prireditev, ki jih imajo društva in organizacije v programu med letom, naj se časovno vskladijo s 25. majem (Mladinski dan v občini, dan vajencev in gasilcev, po-

zdrav mladosti in slšno).

Posamezne organizacije naj vključijo v program poleg ostalega tudi razne telovadne nastope, tekmovalna strele, šahistov, atletov, gasilcev in slšno, ki bodo postali kasneje tradicionalni.

Ljudska tehnika lahko organizira modelarsko tekmovalje in razstavo svoje dejavnosti. Taborniki naj bi tabornili v partizanskih krajih. Počitniška zveza in predvojaška vzgoja bi organizirali partizanske pohode, skupno s starimi borci. Istočasno lahko izvede Avto-moto društvo krožno vožnjo, obišče tabornike in spremlja partizanske pohode, ki bodo pripeli 24. maja v Kočevje.

Bile naj bi še razne druge športne, kulturne prireditve, izletji, mladinske zabave itd.

Dobro bi bilo organizirati tudi

razstavo, ki bi nas seznanila z dejavnostjo posameznih društev in organizacij.

Tem proslavam je treba dati tudi politični značaj: na primer reševanje mladinskih problemov (življenje mladine, vprašanje kmečke mladine itd.), množične in slavnostne sprejeme mladine v organizacije, sprejem pionirjev v pionirsko organizacijo, sprejem in nagrajevanje zaslužnih mladincev in aktivistov pri oblastvenih organih, lahko pa tudi v podjetjih in ustanovah.

Program proslave je treba izpolniti s šafeto mladosti (doslej Titova šafeta), lokalne šafete pa se bodo potem priključile glavni šafeti.

25. maja naj bi bila svečana akademija v Seškovem domu, po končani akademiji pa rajanje ob tabornem ognju.

NOVICE

Zanimivosti iz znanosti in tehnike

ZVEZDA REPATICA

Te dni opažamo na nebu nenavaden pojav, in sicer zvezdo z repom ali kot pravimo, na nebu se je pojavil komet. Komet 1956-II, kot so ga imenovali znanstveniki, so odkrili lansko jesen, pri nas pa smo ga prvič opazili konec aprila.

Komet je sedaj lepo viden s prostim očesom v jasni noči. V Kočevju ga vidimo v večernih urah v smeri proti Stari cerkvi; viden bo še ves maj. Komet bo v tem času oddaljen od zemlje približno 50 milijonov kilometrov, ko pa bo oddaljenost dosegla 300 milijonov kilometrov, bo komet viden samo še z daljnogledi.

Kometi, ki jih je nešteto okoli sonca, so sestavljeni iz podobnih tvarin kot naša zemlja. Največ je kamena in železa. Med kamni je pomešan tudi led, ki se takrat, ko se komet približa soncu, začne taliti in iz »glave« komete začnejo pod pritiskom sončne energije puhtiti močni plini, ki sestavljajo rep komete. Rep je večkrat dolg tudi milijon in več kilometrov.

Kometi, kakršnega opažamo sedaj, se pojavljajo že skozi vso dobo. Včasih so ti nebesni pojavi povzročali paniko med prebivalstvom. Ljudje so se bali, da bo konec sveta in nekateri so se celo iz strahu ubijali. Preroki pa so napovedovali slabe čase, predvsem novo vojno. Danes pričakujemo komet popolnoma mirno, mnogi pa se niti ne zmenijo za to posebnost na našem nebu.

1609 METROV VISOK NEBOTIČNIK

Znameniti ameriški arhitekt Wright je naredil načrte za gigantno stavbo — 1609 metrov visok nebotičnik. Stal bi naj v Chicagu in bi bil upravno poslopje zvezne države Illinois. V njem bi bilo dovolj prostora za 130.000 uradnikov, gradnja pa naj bi veljala 230 milijonov dolarjev. Nebotičnik bi imel 528 nadstropij. Dvigala v njem bi bila na atomski pogon, njih zmogljivost pa bi bila tolikšna, da bi se v eni minuti povzpelo na vrh nebotičnika do dva tisoč ljudi. Na terasah na nebotičniku bi bilo dovolj prostora, da bi

na njih v eni uri s helikopterji lahko pristalo do dvajset tisoč ljudi.

NAJBOLJ ZDRAVI LJUDJE

Skupina zdravnikov je raziskovala zdravstveno stanje Bantu-črncev. Ti živijo v velikih pragozdovih v osrčju Afrike. Zdravniki so bili presenečeni nad svojimi doganjami. Ugotovili so, da so Bantu-črneci najbolj zdravi ljudje na svetu. To je presenetljivo še posebno zato, ker je hrana teh ljudi za naše pojme preveč enostranska in celo nezdrava. Uživajo razne koreninice in zelišča, predvsem pa njihova prehrana trpi na pomanjkanju beljakovin in maščob, pa tudi nekaterih vitaminov. Kljub temu pa so telesno zelo lepo razviti in mnoge bolezni, ki so prava »šiba božja« v civiliziranem svetu, so njim skoraj popolnoma neznanе.

OBLEKA ZA ATOMSKO VOJNO

V moskovskem inštitutu za atomska raziskovanja so izdelali zaščitno obleko, ki varuje človeka v primeru eksplozije atomske bombe. Obleka je iz kovinskega zvonca za glavo in tkanine, ki ne more do živga ne ogenj, ne radioaktivni žarki. V zvon je vdelan dihalni aparat, čistilec zraka in brezžični telefon.

VLOGA KEMIJE V KMETIJSTVU

Kot vse kaže, bo v prihodnosti postala kemija zelo pomembna in bo povzročila pravo revolucijo pri gojenju kulturnih rastlin.

Na zadnjem kongresu biologov v ZDA so zbrani učenjaki videli med drugim domala dva in pol metra dolgi žitni klas, ki so ga pridelali s pomočjo posebnih kemičnih preparatov. Prav tako so lahko občudovali cvet ogromne vrtnice, ki je meril v premeru 45 cm.

Pri vsem tem pa je zanimivo, da se plodovi teh rastlin, ki so jih dobili na ta način, prav nič ne razlikujejo od plodov rastlin navadne velikosti. Zito je sicer nekoliko slabše kakovosti, vendar pa so prepričani, da bodo lahko odpravili tudi to pomanjkljivost.

Zlatoporočena med svojimi vnuki

Zlatoporočena v Slavskem lazju

V krogu svoje družine, znancev, prijateljev in predstavnikov oblasti sta v soboto 27. aprila praznovala 50-letnico skupnega življenja Alojz Rauh in njegova žena Marija, doma iz Slavskega lazja pri Fari.

Življenjska pot zakoncev je bila polna težav in borb za vsakdanji obstanek in vzgojo družine. Oče Alojz je okusil vse tegobe predvojnega življenja, trpel v strelskih jarkih v prvi svetovni vojni, borba za kruh pa ga je za več let gnala tudi preko »luže«, v Kanado. Po zlomu bivše Jugoslavije pa sta se zakonca z vso družino pridružila prvim simpatizerjem OF in kmalu nato je Rauhova domačija v prijaznem Slavskem lazju ob Kolpi postala žarišče narodnoosvobodilnega gibanja. Sinovi in hčerke so postali organizatorji NOB, njihova domačija pa zbirališče partizanov.

Partizanska mati Marija je skrbel, da so bili ranjeni in enote vedno preskrbljeni z živežem, oče Alojz pa je ustvarjal in vodil prve

organe ljudske oblasti v Kostelski dolini. Za zasluge pri tem delu je bil izvoljen za prvega predsednika OLO Kočevje.

Ganjivo je bilo srečanje slavlencev s starimi znanci-partizani. Del listih, ki so se nešteto krat okrepčali na Rauhovi domačiji, so tega dne od blizu in daleč prišli čestitat zlatoporočencema. Predstavniki oblasti in organizacij, med njimi tudi predsednik OLO tov. Pirnat, sekretar OK ZK tov. Klarič, tajnik OSS, predsednik občine in drugi, so jima izročili številna darila. Pionirji pa so jima čestitali in jima zaželeli še veliko let.

Kljub visoki starosti sta zakonca še čila in dokaj zdrava, posebno še žena Marija in prepričani smo, da bosta v svobodni domovini preživela še veliko srečnih in zadovoljnih let.

★

Uredništvo in uprava v Kočevju, Ljubljanska cesta 14a. Telef. 3-89. Tek. račun pri podružnici NB Kočevje št. 617-T-388. — Letna naročnina znaša 400 din, polletna 200 din in je plačljiva vnaprej. Za izmenstvo 800 din. Poštnina plačana v gotovini. Rokopisje se ne vračajo. Tiska tiskarna »Urška« Kočevje

SMRT STAREGA BORCA

Po krajši bolezni je umrl Leopold Prijatelj, doma iz Vinice pri Sodrachi. Prijatelj je bil vsekoli v vrstah najboljših sinov domovine in je zaradi svojega prepričanja v življenju dosti pretrpel. Kot mnoge druge je tudi njega v času stare Jugoslavije pogladila beda v tujino. Dalj časa je bil v Kanadi. Zaradi naprednega dela pa je moral zapustiti Kanado in se je po osvoboditvi vrnil v domači kraj. Tudi v domačem kraju je bil aktiven član ZKJ. V zadnjem času je živel na Stajerskem. Težko je obolel in 2. maja je zaradi zavrtno bolezni umrl. Na njegovem zadnjem potu ga je spremlilo veliko število ljudi iz Ribniške in Sodrške doline. Igrala je gasilska godba iz Ribnice.

KORISTEN TEČAJ V KLJUČAVNICARSTVU

Že decembra 1956 se je pričel zdravstveni tečaj za tovarniške delavce v Ključavnicarstvu Kočevje. Organiziral ga je OO RK s pomočjo uprave. Mnogo deklet je redno posečalo vsa predavanja o biologiji, vzgoji za zakon, negi in prehrani dojenčaka, prvi pomoči, gospodinjstvu in hranoslovju. Uprava Ključavnicarstva je imela veliko razumevanja za tečaj in je v svojih prostorih omogočila, da so lahko tudi kuhale. Maršičesa so se navadile. Ni bilo dneva, da ne bi v kuhinjo pogledala direktor in sekretar ter se zanimala, če kaj manjka. Hitro sta priskočila na pomoč, če so bile v finančnih težavah.

Ta tovarna naj bo za zgled vsem ostalim, ki premalo gledajo na splošno izobrazbo tovarniških ljudi.

B. C.

40 VAGONOV KROMPIRJA SEGNIL

Pri nas še vedno dosti grešimo zaradi nestrokovnega vskladiščenja raznih tržnih viškov. Zaradi tega se veliko blaga uniči. Posebno značilen primer je bil s krompirjem. Lani smo imeli približno 500 vagonov tržnih viškov krompirja. Od te količine je bilo ca. 100 vagonov krompirja prodanega, približno 40 vagonov krompirja pa je segnilo ali drugače propadlo. Nujno bo treba misliti na silose za shrambo krompirja. Napake so tudi pri odpremi blaga, ker je nepravilno ali pomanjkljivo odpremljeno.

PISMO IZ KANADE

Sporočam vam, da prejemam točno list Novice, ki mi zelo ugajajo, ker so v njih vse novice iz naših krajev, ki so mi še vsi poznani, posebno naša Ribniška dolina, čeprav je nisem že dolgo let videl.

Ravno včeraj sem dal Novice mojemu bratu, da jih je prebral, a on mi je dal takoj dolar, da jih še zanj naročim. Tudi moj prijatelj se naroča na Novice tako, da vam sporočam dva nova naročnika.

Tu vam prilagam 2 dolarja za nova naročnika in ko jima boste poslali Novice, poleg naslova priobčite, do kdaj je list plačan. Prav lep pozdrav uredništvu in upravi od Joe Ilc, Garnet st. Catharines Ontario, Canada.

P. s.: Prav lepa hvala g. Ilcu za nova naročnika in pozdrave. Tudi v bodoče se bomo trudili, da vam bodo »Novice« vseč. Prepričani smo, da je še mnogo naših rojakov, ki ne vedo, da naš list izhaja in bi bili gotovo radi naši naročniki, če bi za list vedeli. Prosim vas, sporočite nam njihove naslove in jim pošljemo list brezplačno na ogled.

Sprejmite iskrene pozdrave.

Uredništvo

VELIKA ŠKODA ZARADI POZEBE

Na Kmetijsko gozdarskem posestvu Kočevje imajo zaradi smega in pozebe veliko škodo. Po približnih ocenitvah bo znašala skupna škoda na kmetijskih kulturah in sadnemu drevju nad 10 milijonov din. Na sadnih drevesih je škode približno 4.000.000 din, ojni repici ca. 3.500.000 din, detelji okrog 1.500.000 din, izpadu mleka (živina se je že pasla) do 500.000 din itd. Škoda je tudi v gozdovih.

ZAČETKI PREGOKOPA V KOČEVJU

V Kočevju so odkrili premog leta 1847. To je bilo takrat, ko so kopali temelje za steklarno. Večja eksploatacija rudnika pa se je začela šele takrat, ko je stekla železnica iz Ljubljane do Kočevja. Leta 1886 je prešel rudnik v last Trboveljske premogokopne družbe. Rudnik so opremili z elektrarno, ozkohtno progo, delavnicami itd. Za rudarje so zgradili veliko stanovanjsko kolonijo. Rudnik je dosegel višek proizvodnje 1927, ko je bilo v njem zaposleno 1200 delavcev. Najtežje čase pa je rudnik preživljal v času hude gospodarske krize leta 1937, ko je zaposljal samo 82 rudarjev.

DOMAČA POVEST

97

Ni bilo težko priti zdaj iz klostra. Jurij Kozjak je prevaril svoje dozdanje pajdaše, rekoč, da so se mu vdali vsi v klostru s to pogodbo, da oprostijo njega in ujeje tovarnise, ako se jim dovolj prostim oditi. Janičarjem bilo je prav. Celo, ko je glavar namnil se, da hoče kristjane spremiti do gradu, ni mu se nihče upiral, dasiravno se je to vsem več ko čudno zdelo. Veliko krdelo je hotelo iti z njim.

98

To se vé, da se je Jurij temu upiral in nazadnje vzela le čisto majhno število s seboj. Vendar kmalu pride to krdelce v turški tabor nazaj in naznani, da jih je glavar zapustil in šel s kristjani v grad Kozjak. Jeza, ki se je zavoljo tega vnela med Turke, skazala se je v tem, da so zapalili kloster. Kaj radi bi napadli grad, ali vedeli so, kako nevaren je Jurij Kozjak, zato se povdizajo za veliko vojsko.

99

Že med potoma je Marko poslal dva hlapca naprej v grad, da bi tam oznanila veselo novice. Peter bil je že tačas iz krške jame v grad prišel. Ko bi z vedrega tresčilo vanj, ne bi se bil bolj prestrašil, kakor ga je prestrašilo naznanilo, da je vsa njegova hudobija poznana. Ker sta hlapca poročila, da je nekaj velevat Marko, da je pozabljen, tega Peter ni več slišal, kajti izginil je.

100

V gradu veselja ni bilo ne konca ne kraja, ko se je razširila vesela vest, zlasti med starejšimi hlapci. Ko se je vse veselilo in kričalo v gradu, vidé novega gospodarja v turški obleki, manjkalo je Petra. Zastonj je stari Marko, ves solzen od samega veselja, za njim povpraševal, zastonj so družina ves grad pretekli. Petra ni bilo. Tudi cigana ni bilo videti.